

Verantwoordelijk team
Samenleving

Nummer
7

Kenmerk
5827

Raad d.d.
31-05 2018

Paragraaf begroting
nvt

Portefeuillehouder
A.M.J. (Agnes) Schaap

Steller
drs.J.G. (Joan) de Graaff

Datum
04 april 2018

Onderwerp
privacy en gegevensbescherming

Geadviseerd besluit

Vast te stellen de notitie privacy en gegevensbescherming 'Privacy, zorgvuldig en transparant'

Toelichting op beslispunten

Vanaf mei 2018 is de nieuwe Europese verordening inzake bescherming persoonsgegevens, Algemene Verordening Gegevensbeheer (AVG) van toepassing¹. De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) komt daarmee van rechtswege te vervallen.

Vanuit de AVG wordt de gemeente onder andere verplicht:

- een intern gegevensbeschermings-beleid (privacybeleid) vast te stellen, een functionaris voor gegevensbescherming (afgekort als FG) aan te stellen
- privacy te integreren als vast onderwerp binnen de bedrijfsvoering en de werking ervan jaarlijks te controleren
- een gegevensbeschermingseffectbeoordeling(GEB) (voorheen privacy impact assessment afgekort als PIA) uit te voeren op het moment dat er veranderingen in diensten, producten, processen en informatiesystemen worden doorgevoerd (denk hierbij bijvoorbeeld aan het migreren van informatie naar de cloud, of het aanschaffen van een nieuw informatiesysteem)
- Het opstellen en bijhouden van een register van verwerkingen van persoonsgegevens;
- Het bieden van transparantie met betrekking tot verwerkingen van persoonsgegevens aan betrokkenen

Onder de AVG blijven wij verantwoordelijk voor een goede beveiliging van persoonsgegevens. De juistheid van de gegevens moet geborgd zijn o.a. tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking (bijvoorbeeld tegen 'indringers' die gebruik willen maken van persoonsgegevens maar daartoe niet geautoriseerd zijn (waaronder hackers)) en tegen onopzettelijk verlies. Wij moeten hierover verantwoording kunnen afleggen en inbreuken op de beveiliging moeten, net als nu het geval is, gemeld worden bij de Autoriteit Persoonsgegevens en betrokkenen.

De bevoegdheid tot het opleggen van administratieve geldboeten vanwege het niet naleven van wettelijke verplichtingen wordt op basis van de AVG uitgebreid. Afhankelijk van de categorie van

¹ <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/avg-nieuwe-europese-privacywetgeving/algemene-informatie-avg>

overtreding kan de boete maximaal 10 miljoen euro bedragen (bij niet naleving van verplichtingen uit de Verordening) of maximaal 20 miljoen euro (bij overtreding van de grondslagen van de Verordening of de privacyrechten van betrokkenen). Eén en ander wel in proportie.

Onder de AVG hebben onze inwoners diverse rechten waar zij beroep op kunnen doen zoals het recht op inzage, het recht op rectificatie, het recht op beperking van de verwerking, het recht op wissing van de gegevens (het recht om 'vergeten te worden'), het recht op intrekken van toestemming en het recht op bezwaar.

Vooraf aan het van toepassing worden van de nieuwe verordening zijn de raad en onze organisatie met het vraagstuk bescherming privacy en data bescherming aan de slag gegaan.

- Van juni 2015 tot juni 2016 heeft de RTA werkgroep ICT & privacy zich gebogen over het brede privacy vraagstuk. Dit heeft geresulteerd in een verslag dat eindigt met conclusies en aanbevelingen (eindverslag RTA-werkgroep ICT & privacy juni 2016, bijlage 1).
- Op 19 oktober 2016 heeft onze raad unaniem de motie vreemd aan de orde van de dag aangenomen inzake het formuleren en ter goedkeuring voorleggen van beleid inzake privacy (bijlage 2).
- In de periode van september 2016 tot februari 2017 heeft KplusV in onze opdracht een quick scan ontwikkeld en uitgevoerd, die past bij de dilemma's van gemeenten en ziet op de menselijke kant van de bescherming van privacy, bewust worden, bewust zijn en bewust handelen (bijlage 3).

In de periode februari tot en met juni 2017 is de eerste concept notitie geformuleerd en is dit concept door het college besproken. In dit concept lag de focus voornamelijk op de veranderingen vanuit het sociaal domein en was data bescherming zo goed als buiten beschouwing gelaten. Het college er toen voor gekozen om de invalshoek op het onderwerp verder te verbreden voor de hele gemeentelijke organisatie en data bescherming hier aan toe te voegen zodat er één lijn is voor de hele gemeente waarlangs we werken.

Beoogd effect

Met de kadernota Privacy 'zorgvuldig en transparant' scheppen we het kader voor de implementatie van de AVG voor de gehele gemeente en laten we zien vanuit welke principes we met privacy en gegevensbescherming omgaan. Het geeft antwoord op de vraag wat voor soort gemeente wij willen zijn, en langs welke leidende principes wij hieraan richting willen geven.

Kader

Algemene Verordening Gegevensbescherming
Uitvoeringswet gegevensbescherming

Argumenten

Omdat bescherming van privacy een uitputtend wettelijk kader heeft in de Algemene Verordening Gegevensbeheer AVG(EU)), ligt de focus op wat het betekent voor wat voor soort gemeente wij willen zijn. Daarbij kunnen twee uitgangspunten leidend zijn: een regel of principe gebaseerde aanpak. Bij werken vanuit principes staat de menselijke factor centraal. Er wordt extra geïnvesteerd in de mens. Dit betekent dat privacy een voortdurend onderwerp van aandacht en onderhoud is voor iedereen. Dit wil niet zeggen dat er geen protocollen zijn. Daar waar nodig wordt gebruik gemaakt van een protocol.

Op basis van dit uitgangspunt is een drietal leidende principes van ontwikkeling geformuleerd die

Onderwerp

privacy en gegevensbescherming

Datum

04 april 2018

Kenmerk

5827

Pagina

2 van 4

ertoe leiden dat onze organisatie 'privacy proof' wordt:

1. Wij werken vanuit eigenaarschap en verantwoordelijkheid waarop bewust wordt gestuurd en dat bewust wordt geborgd.
2. Wij zijn open en duidelijk naar onze inwoners over hoe wij met hun gegevens omgaan, waar wij gegevens opslaan en met welk doel. Wij informeren onze inwoners over hun rechten en over de wijze waarop zij hun rechten kunnen uitoefenen.
3. Als er zorgen zijn rond de veiligheid van inwoners, met name als het gaat om kwetsbare groepen zoals bijvoorbeeld kinderen, weegt het belang van deze personen in de afweging zwaar mee.
4. De informatiebeveiliging wordt conform de eisen (BIG)² die hiervoor gelden uitgevoerd en geborgd.

Door deze principes als uitgangspunt voor ontwikkeling te nemen, geven wij aan wat voor soort gemeente wij willen zijn, zorgvuldig en transparant, waarbij wij uitgaan van de mens en van voortdurende ontwikkeling.

Met de Quick Scan en het Plan van Aanpak SD geven wij uitvoering aan de Wbp en zijn opvolger de AVG vanuit de 'principal based' benadering waarin de mens en niet de regel centraal staat. Wij voldoen aan de eisen die op het gebied van privacy borging aan een organisatie worden gesteld.

Daarnaast is aan BMC opdracht gegeven tot het ondersteunen bij de implementatie van de AVG, met als resultaat het bereiken van een adequaat uitvoeringsniveau AVG. Aan de hand van hun bevindingen volgt een verder aantal plannen van aanpak voor de betrokken domeinen.

Kanttekeningen

Het Plan van Aanpak 'Privacy, a way of life' is opgesteld voor het sociaal domein maar kan goed dienen als basis voor de hele organisatie.

Draagvlak

Gebaseerd op de conclusies en aanbevelingen van de RTA bestaat draagvlak voor de voorgestelde aanpak. Voor onze inwoners is het van belang duidelijkheid te hebben omtrent rechten en hoe zij die kunnen uitoefenen en is het van belang dat zij weten vanuit welke opvatting onze organisatie in haar uitvoering omgaat met hun gegevens.

Aanpak/Uitvoering

De uitvoering voor het sociaal domein vindt plaats volgens de stappen in het PvA.

De overige afdelingen formuleren een PvA.

BMC voert het onderzoek inzake informatie beveiliging uit, rekening houdend met het al bestaande register dat wij hanteren.

Via e-learning (Safe and Sound) alle medewerkers.

Communicatie

Na vaststelling van de notitie wordt deze gepubliceerd.

² <https://informatiebeveiliging-gemeenten.nl/baseline-informatiebeveiliging>)

Op onze site komt informatie voor onze inwoners die makkelijk toegankelijk is over privacy en hoe wij als gemeente omgaan met gegevens, hoe zij aan informatie over hun gegevens kunnen komen en op welke wijze zij daarop invloed kunnen uitoefenen binnen welke grenzen.

Onze medewerkers informeren inwoners actief omtrent hun rechten en onze plichten inzake bescherming privacy.

Financiële consequenties

Op grond van de wet moeten wij een Functionaris Gegevensbeheer (FG) aanwijzen. Dat kan personele en dus financiële gevolgen hebben. Hiermee is geen rekening gehouden in de begroting. Het wordt opgenomen in de VJN.

Juridische consequenties

De notitie heeft geen juridische gevolgen. Juridische gevolgen vloeien direct voort uit wet en regelgeving.

Om privacy proof te zijn moeten wij periodiek een risico assessment doen (en daarop acteren) en dienen wij te kunnen aantonen alles eraan te doen om de privacy van onze inwoners te borgen.

WMO-aspecten

Niet van toepassing

Gezondheid

Niet van toepassing

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Effect op vermindering regeldruk

Niet van toepassing

Alternatieven.

Met het opstellen van de notitie is uitdrukkelijk voort geborduurd op de conclusies en aanbevelingen van de RTA. Nuancering is altijd mogelijk zij het binnen de kaders van de AVG.